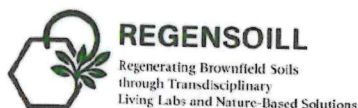

REGENSOILL – Apleistų teritorijų dirvožemių atkūrimas taikant tarpdisciplinines gyvąsias laboratorijas ir gamta grįstus sprendimus

REGENSOILL – tarptautinis Europos projektas, skirtas istoriškai paveiktų ir potencialiai užterštų teritorijų atkūrimui. Projekto tikslas – praktiškai išbandyti ir įvertinti aplinkai draugiškus teritorijų atkūrimo metodus bei padėti savivaldybėms priimti pagrįstus sprendimus dėl tokių teritorijų ateities panaudojimo.

Baltijos šalių (Lietuva–Latvija–Estija) projekto dalyje viena iš planuojamų pilotinių teritorijų yra **Molainių infiltraciniai laukai Panevėžyje**. Teritorija pasirinkta dėl istorinio naudojimo pobūdžio ir galimybės praktiškai įvertinti, kaip būtų galima gerinti jos būklę taikant gamta grįstus sprendimus.

Projektas būtų vykdomas etapais. Pirmiausia planuojama atlikti **teritorijos būklės įvertinimą** – dirvožemio ir, jei reikalinga, vandens ar filtrato mėginių paėmimą bei laboratorinius tyrimus. Tai leistų įvertinti esamą situaciją, galimus teršalus ir rizikas.

Vėliau numatoma įrengti **nedidelio masto bandomuosius plotus**, kuriuose būtų testuojamos teritorijos atkūrimo priemonės, pavyzdžiui:

- augalinė danga ir **fitoremediacija** (augalų naudojimas teritorijos būklei gerinti),
- sertifikuotos bioanglies ar komposto naudojimas,
- kitos ribotos apimtys dirvožemio gerinimo priemonės.

Visos veiklos būtų vykdomos tik suderintose teritorijos vietose, ribota apimtimi, neatliekant intensyvių statybos ar žemės darbų. Projekto vykdytojai įsipareigoja nebloginti esamos teritorijos būklės, laikytis aplinkosauginių ir darbuotojų saugos reikalavimų bei po darbų sutvarkyti teritoriją.

Nauda Panevėžio miestui ir gyventojams:

- papildoma informacija apie teritorijos būklę ir atkūrimo galimybes;
- praktiškai išbandyti sprendimai, kurie ateityje galėtų būti taikomi teritorijos tvarkymui ar žalinimui;
- rekomendacijos savivaldybei dėl galimų tolimesnių veiksmų;
- galimybė Panevėžiui dalyvauti tarptautiniame Europos projekte;
- veiklos būtų finansuojamos projekto lėšomis ir savivaldybei nesukurtų papildomų išlaidų.

Projekto metu taip pat planuojama organizuoti **lauko dienas ir informacinius renginius**, kurių metu savivaldybės atstovai ir visuomenė būtų supažindinami su projekto eiga, rezultatais bei fitoremediacijos principais.

Prašome sudaryti galimybę vykdyti projekto veiklas Molainių infiltracinių laukų teritorijoje:

- patekti į teritoriją tyrimams ir stebėsenai;
- atlikti mėginių ėmimą ir lauko matavimus;
- įrengti nedidelius bandomuosius plotus;
- vykdyti periodinę stebėseną projekto laikotarpiu.

Projekto vykdytojai įsipareigoja:

- veiklas vykdyti laikantis teisės aktų ir saugos reikalavimų;
- nesukelti papildomos aplinkosauginės rizikos;
- vykdyti tik ribotos apimties pilotinius bandymus;
- reguliariai informuoti savivaldybę apie projekto eigą ir rezultatus.

Projekto pradžia 2026 09 01. Projekto pabaiga 2030 09 01.

Projekto veikloms vykdyti prašome leisti naudotis **Molainių infiltracinių laukų bloku Nr. 3**, kadangi pagal paskutinę teritorijos aplinkos monitoringo ataskaitą būtent šiame bloke nustatyta didžiausia dirvožemio tarša sunkiaisiais metalais – **kadmiumu (Cd), chromu (Cr), varium (Cu), nikelium (Ni) ir cinku (Zn)** visuose tirtuose grunto gyliuose. Dėl šios priežasties būtent ši teritorijos dalis yra tinkamiausia dirvožemio atkūrimo priemonių ir fitoremediacijos efektyvumui vertinti.

Preliminariai planuojama įrengti **5 bandomuosius laukelius po 25 m²**, tarp jų numatant praėjimus priežiūros darbams. Bendra projekto veikloms naudojama teritorija preliminariai sudarytų **apie 250–300 m² (2,5–3,0 aro)**. Tiksliai bandymų vieta pateikiama atskirame dokumente.